

FEARLESS FINNS

Ski Sport Finland

Alppihiihdon lajitekniikka
2023-2024
(versio 22.12 2023)

TAVOITE

Menestyvä lajitekniikka kaikille

Toiminnan painopisteet

Johtaminen

1. SSF:n johtamisjärjestelmän aktivointi
2. Tekniikkamallin ja kv. vaatimustason vienti MJ-valintaperusteisiin
3. Tekniikkaosamisen jatkuva kehittäminen (TK)

Osaaminen

1. Tekniikkamalli osaksi urheilija- ja valmentajakoulutusta
2. Lajiseminaarit ja viestintä tukemaan mallin tunnettuutta
3. Yhteistyö hiihdonopetustoimen kanssa

Urheilijan polku

1. Tekniikkamalli valmennuksen sisältöihin kaikilla tasoilla
2. Malli ja termit pysyvät läpi uran
3. Tuetaan urheilijan oppimista ja autonomiaa

TEHTÄVÄ

Kehitetään kestäväää ja menestyvää urheilijan polkua mahdollistamalla parhaaseen tietoon perustuvan osaamisen käyttö kaikilla tasoilla, yhdessä.

Miksi yhteinen lajitekniikan malli?

- Alkeista kv. tason suoritukseen - samaa liikemallia sovelletaan kaikissa käännöstyypeissä
- Luotettava, kansainväliset vaatimukset täyttävä, kv-menestyksen mahdollistava lajitekniikka joka mukautuu eri olosuhteisiin
- **Parantaa virheiden korjaamiskykyä - varmuus päästä maaliin**
- **Parantaa taloudellisuutta ja fyysistä jaksamista radan loppuun saakka**
- **Vähentää loukkaantumisriskejä**

Hyödyt urheilijalle ja valmentajalle:

- Liikemallin ydin voidaan omaksua jo lapsuusvaiheessa
  - ydin laajenee osaamisen kehittyessä - avainasiat samat alkeista huipulle
- Helppo omaksua ja käyttää kaikilla valmennuksen tasoilla
  - yhteinen lajikieli sekä tavoite mahdollistuu
  - “ei enää salaisuuksia”
- Urheilijan itsenäisen oppimisen tukeminen
  - malli ja termistö sama läpi uran - jatkuvuus
  - malli on yhteinen, jokaisella on oma tyyli toteuttaa sitä
- Urheilijan motivaation tukeminen
  - selkeys ja yksinkertaisuus, helpottaa ja jäsentää urheilijan omaa analyysiä lajitekniikasta
  - sama malli käytössä valmennusryhmien arviointikriteereissä läpi urheilijan polun

Alppihiihdon lajitekniikan termistö

Lajitekniikan termistö

Käännös (ylä- ja alakaari) - suksien kääntyvyysominaisuutta käyttäen ja suksea(ia) paineistaen kuvitteellisella ympyrän (käännöksen) kehällä pysyminen - käännöksen ylä - ja alakaaren läpi ajaminen (kääntäminen) apexin kautta

Yläkaari - käännöksen kehän osa ennen apexia tai ennen suksien saavuttaessa oikolinjan suunnan

Alakaari - käännöksen kehän osa apexin tai suksien oikolinjan suunnan saavuttamisen jälkeen

Painonsiirto-osuus - ala - ja yläkaaren välinen (liuku)osuus käännösten välissä jossa paino siirtyy uudelle ulkosukselle rullauksen kautta

Apex: kohta käännöksessä joka on kauimpana radan keskilinjasta, radalla käytännössä kohta jolloin sukset ovat oikolinjan suuntaiset, portin kohdalla tai hieman sitä ennen

Oikolinja - suunta jonne vesi virtaisi kaltevalla tasolla, radalla laskiessa käytännössä useimmiten apex:in kohdalla sukset ovat oikolinjan suuntaiset

Keskilinja - radan keskellä kulkeva kuvitteellinen, usein oikolinjan suuntainen, linja josta käännösten apexit ovat mahdollisimman kaukana

Rullaus - painopisteen siirtyminen tukipinnan (suksilinjan) yli painonsiirrossa sisältäen rintamasuunnan esisuuntauksen oikolinjan suuntaisesti

Paineistus - sukselle tuotetaan painetta kanttaamalla ja laittamalla sille vartalon painoa

Painopiste - kehoon vaikuttavan painovoiman vaikutuspiste (yleistään alavatsan kohdalla)

Tasapaino - Kappale on tasapainossa kun kappaleen painopiste on kappaleen tukipinnan yläpuolella.

Tukipinta- tarkoittaa aluetta, joka muodostuu laskijan lunta koskettavista pisteistä, käytännössä suksien kosketuspisteet lumeen ja etenkin monojen pohjan alainen osuus

Suuntaus - kehon osan tai esim suksien suunnan tai myös kulkusuunnan kohdistaminen tiettyyn pisteeseen

Kierto - ylä- ja alavartalon kiertäminen pystyakselilla keskenään vastakkaisiin suuntiin

Vastakierto - käännöksen keskilinjasta poispäin tehtävä kehon tai sen osan kiertäminen (tyypillisesti lantio ja/tai ylävartalo)

Myötäkierto - kehon tai sen osan kiertäminen kohti käännöksen keskilinjaa

Hartialinja - hartioiden (olkapäiden) muodostama linja horisontaalisesti

Lantiolinja - lantion (reisiluun päiden) muodostama linja horisontaalisesti

Rintamasuunta - ylävartalon suunta kohti tiettyä pistettä tai suuntaa (esim. oikolinjan suuntaisesti)

Lantion kierto - lantiolinjan suuntaaminen horisontaalisesti tai vertikaalisesti

Tilaa portille - oikeaoppisen yläkaaren käännöksen kautta suunnanmuutos tapahtuu ennen oikolinjan(Apex) saavuttamista joten portin yläpuolelle syntyy tilaa ohjata sukset oikolinjaan ajoissa, toisin sanoen, ei lasketa "suoraan kohti" porttia

Perusasento (korkea asento) - Laskemisen perusasento jossa nilkkojen, polvien ja lantion kulmat ovat suurehkot, eli seistään suhteellisen pystyssä asennossa jossa painopiste on tukipinnan = erityisesti monojen pohjien välisen alueen päällä käsien ollessa laskijan edessä taivutettuna. Ollaan valmiita liikkumaan mihin suuntaan tahansa. Vartalo ei ole kiertynyt ellei pientä esisuuntausta esim. oikolinjan suuntaisesti lasketa.

Alppihiihdon lajitekniikan kansainvälisen tason vaatimukset

Kv.-vaatimustason mukaiset suoritustavoitteet:

1. Korkea asento ja käännöksen suuntaus

Käännös aloitetaan suhteellisen pystyssä asennossa seisten, lantio tukipinnan päällä. Ulkosuksen paineistus käännöksen yläkaareen alkaa optimiajolinjalla.

2. Rintamasuunnan esisuuntaus

Käännöksen aloituksessa rintamasuunnan suuntaaminen *osin** tai kokonaan oikolinjan suuntaisesti mahdollistaa suksen vahvan paineistamisen käännöksen yläkaareen. Lumikontakti ja työskentely tukipintaa ja alustaa vasten mahdollistuu, käännös alkaa kanttaamalla nilkoilla ja polvilla.

*Ylävartalon suuntaus säilyy suksien suuntaisena painonsiirrossa/yläkaaren alussa jos käännösten väli on erityisen pitkä (SP+25 m., vauhtilajit)

HUOM: Yläkaaressa vartalon liiallinen sisäänkallistus ja vastakierto vähentävät ulkosuksen painetta

Kv.-vaatimustason mukaiset käännöksen suoritusavoitteet (jatkuu):

3. Lyhyt kääntösäde

Oikein tuotettu ja ajoitettu käännöksen yläkaaren ulkosuksipaine mahdollistaa lyhyen käännöksen, koska se mahdollistaa tehokkaan optimaalisella ajolinjalla tehdyn alakaaren käännöksen. Näin mahdollistuu käännöksen aikainen lopetus ja näin myös käännösten välinen pitkä liuku.

4. Ylävartalon ja käsien rauhallisuus

Ylävartalon ja käsien yleinen rauhallisuus antavat jaloille mahdollisuuden työskennellä itsenäisesti ja tehokkaasti. Ulkosuksen paine säilyy häiriöttä.

Kv. vaatimustason käännöksen eri vaiheet ja tavoitteet:

1. PAINONSIIRTO

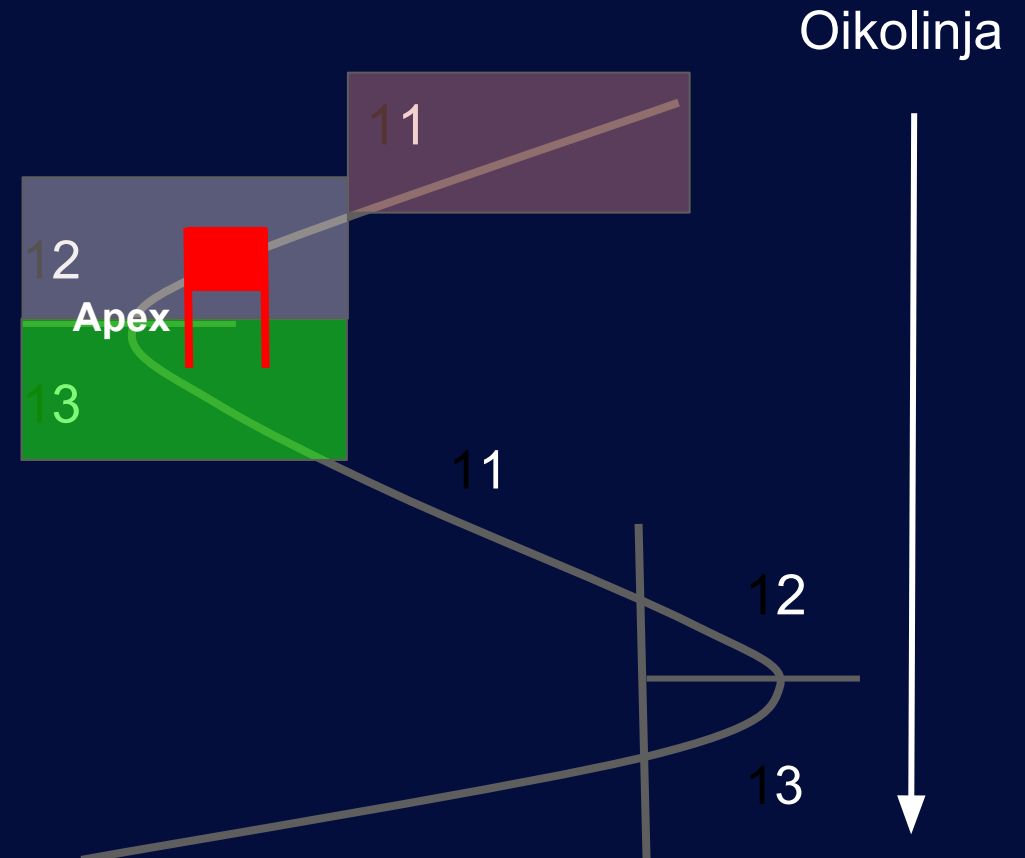
- paino siirretään uudelle ulkosukselle, jalkojen liike on toisistaan riippumatonta
- asento on korkea, painopiste on rullattu tukipinnan yli ja eteen
- rintamasuunta on osin tai kokonaan oikolinjan suuntainen

2. YLÄKAARI

- ulkosuksea paineistetaan lisää nilkoilla ja polvilla kantaten, korkea asento säilyttäen
- lantio pysyy tukipinnan=ulkosuksen päällä ja sen esisuuntaus oikolinjan suunnassa säilyy
- yläkaaren käänös ajetaan läpi ulkosuksi paineistettuna apexiin ulkojalkaa suoristaen, portille jätetään tilaa

3. ALAKAARI

- rintamasuunta pysyy oikolinjan suuntaisena alakaaren käännöksen läpi
- painopisteen kohoaminen jatkuu - vastustetaan voimia
- käänös vapautetaan liukuun kohti uuden käännöksen aloituspistettä mahdollisimman nopeasti, painonsiirto alkaa

Vaihe 1 - pitkä
Vaiheet 2 ja 3 - lyhyt/nopea

SUKSET OIKOLINJAN SUUNTAISET VIIMEISTÄÄN APEX:SSA

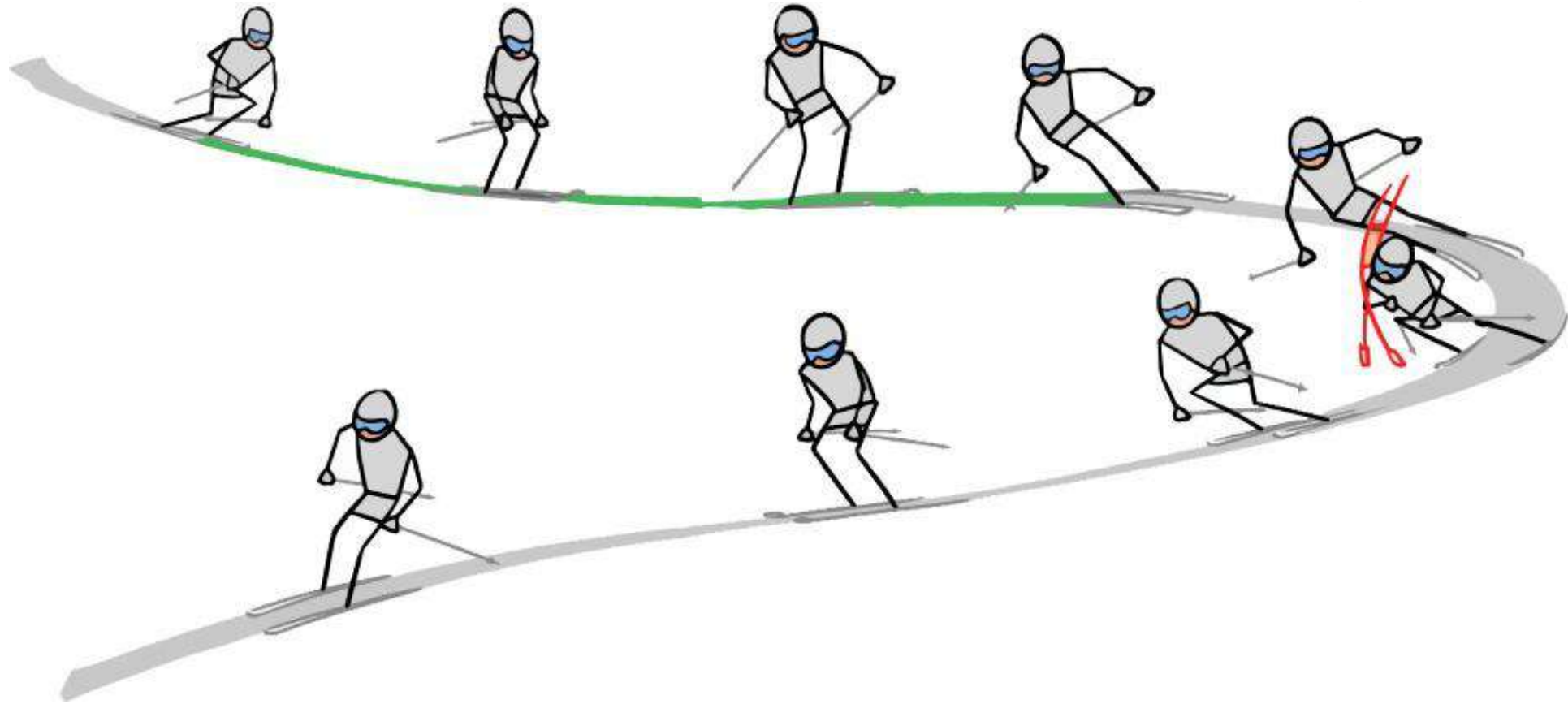

Alppihiihdon lajitekniikan kuvaus

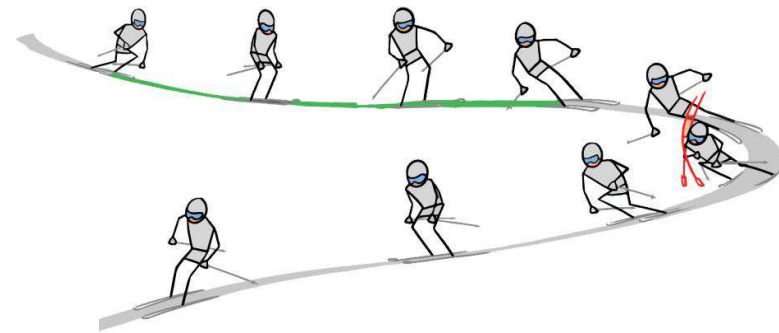

PAINONSIIRTO

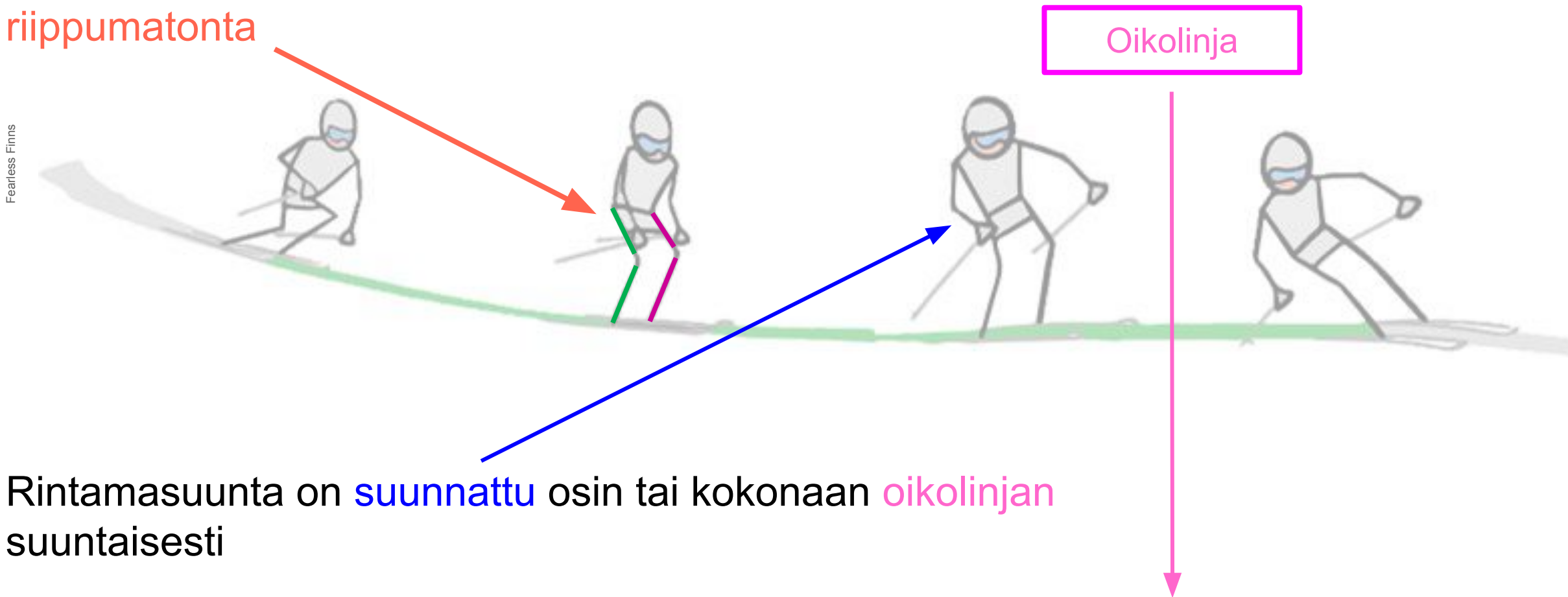
(alakaaren ja yläkaaren välinen osuus)

PAINONSIIRTO

Paino siirtyy uudelle ulkosuokselle, jalkojen liike on **toisistaan riippumaton**

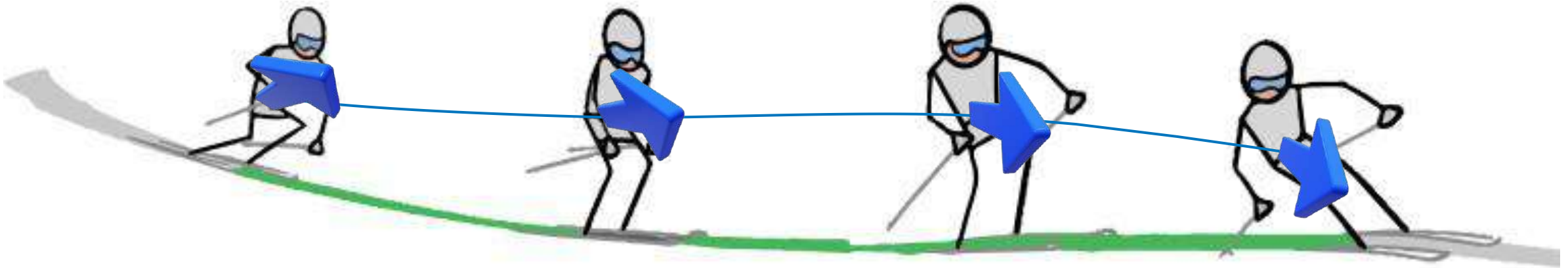
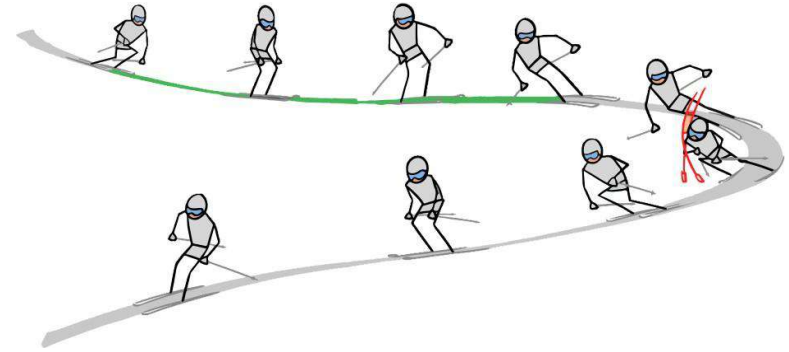

Rintamasuunta on **suunnattu** osin tai kokonaan **oikolinjan** suuntaisesti

PAINONSIIRTO

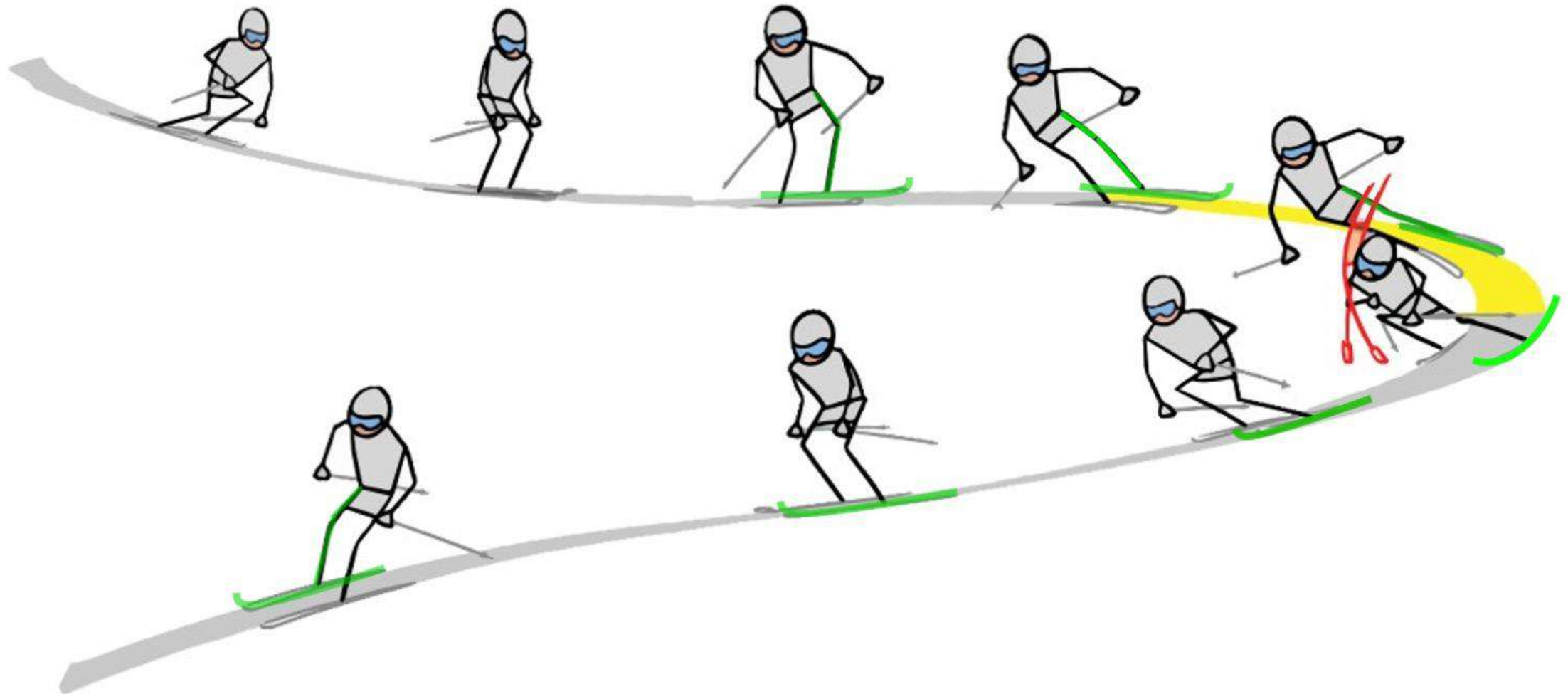
Painopisteen liike

Painopiste on noussut ja se on rullattu tukipinnan yli ja eteen

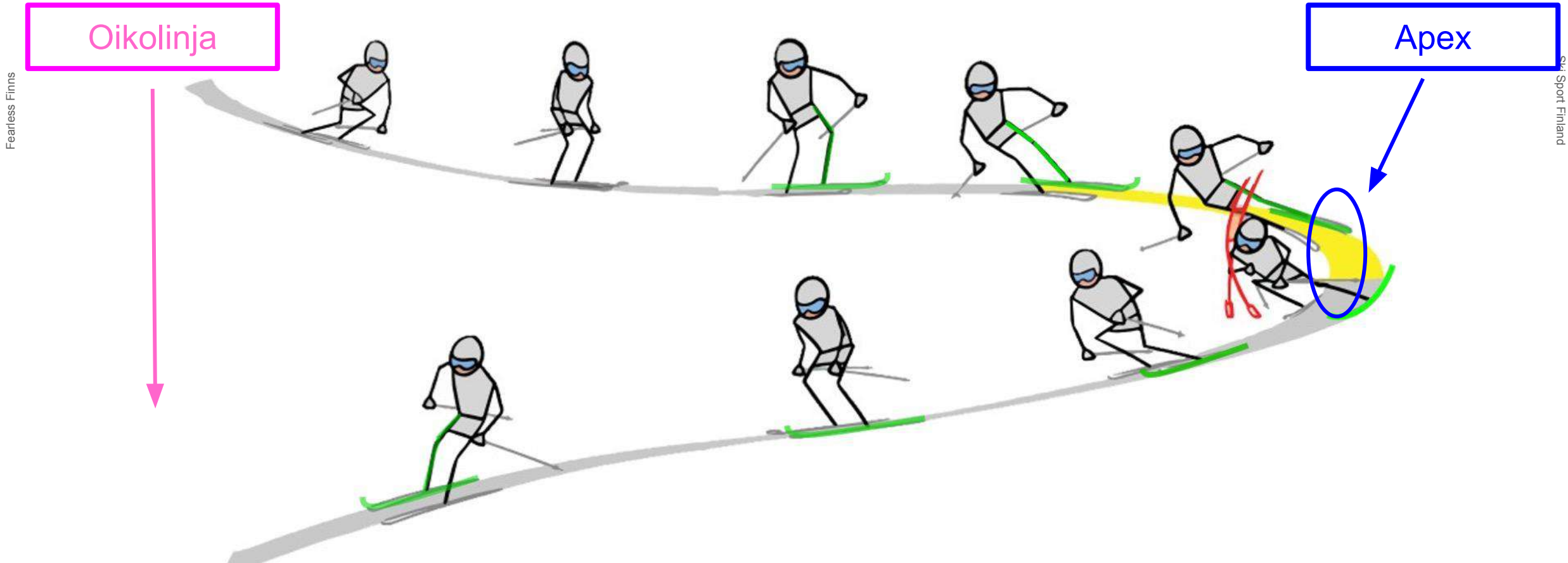

YLÄKAARI [^] (painonsiirrosta apexiin - osuus)

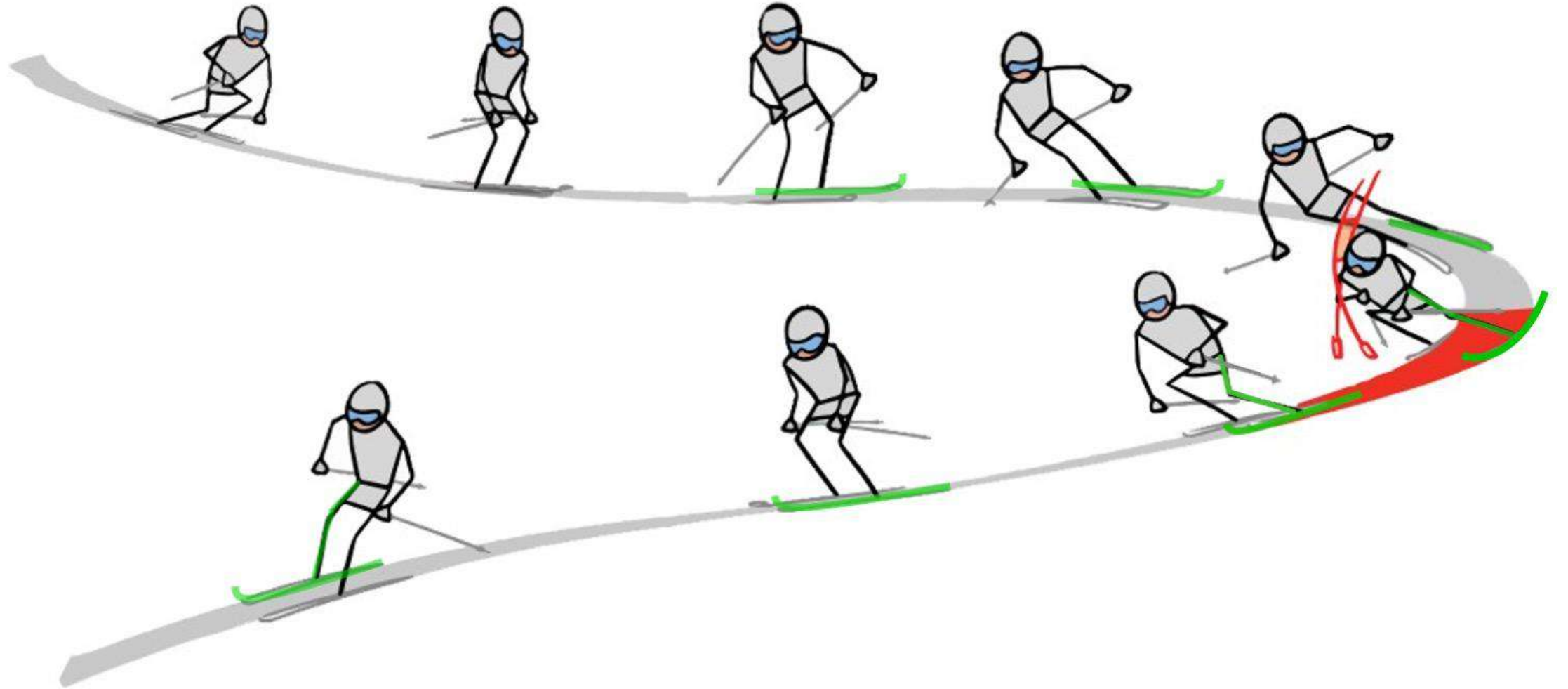
YLÄKAARI [^] (painonsiirrosta apexiin - osuus)

- lumikontakti säilyy, vartalon paino ja lantio on ulkosuksen (tukipinnan) päällä
- asento on korkea, rintamasuunta on suunnattu osin tai kokonaan **oikolinjan suuntaisesti**
- ulkosuksea paineistetaan nilkalla ja polvilla kantaten
→ yläkaari ajetaan läpi ulkosuksi paineistettuna - portille, apexiin jätetään "tilaa"
- **Apex:ssa** seisotaan vahvasti ulkosuksea vasten - vastustetaan voimia

ALAKAARI

(apexista painonsiirtoon - osuus)

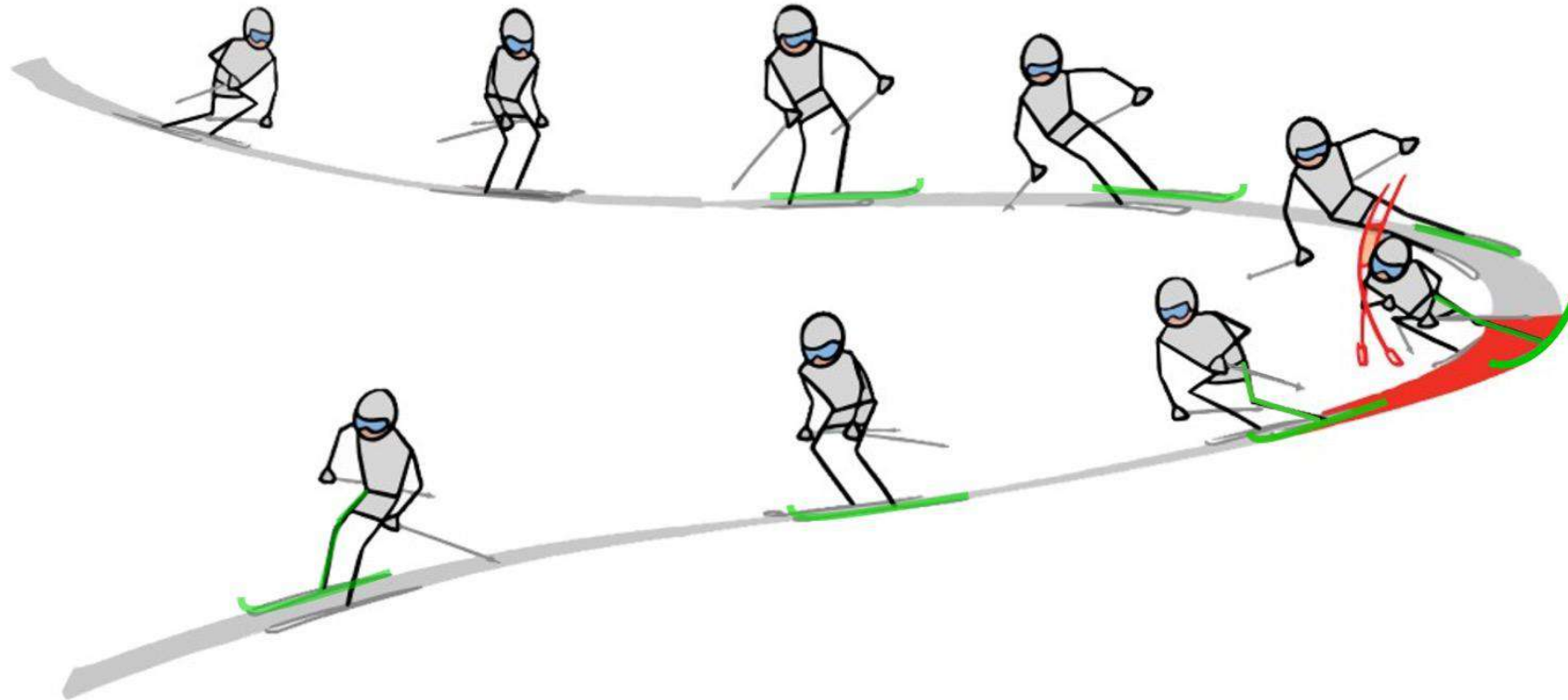

ALAKAARI

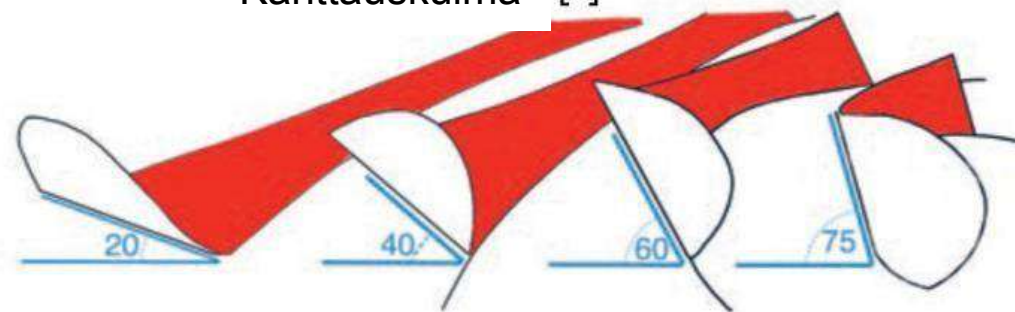
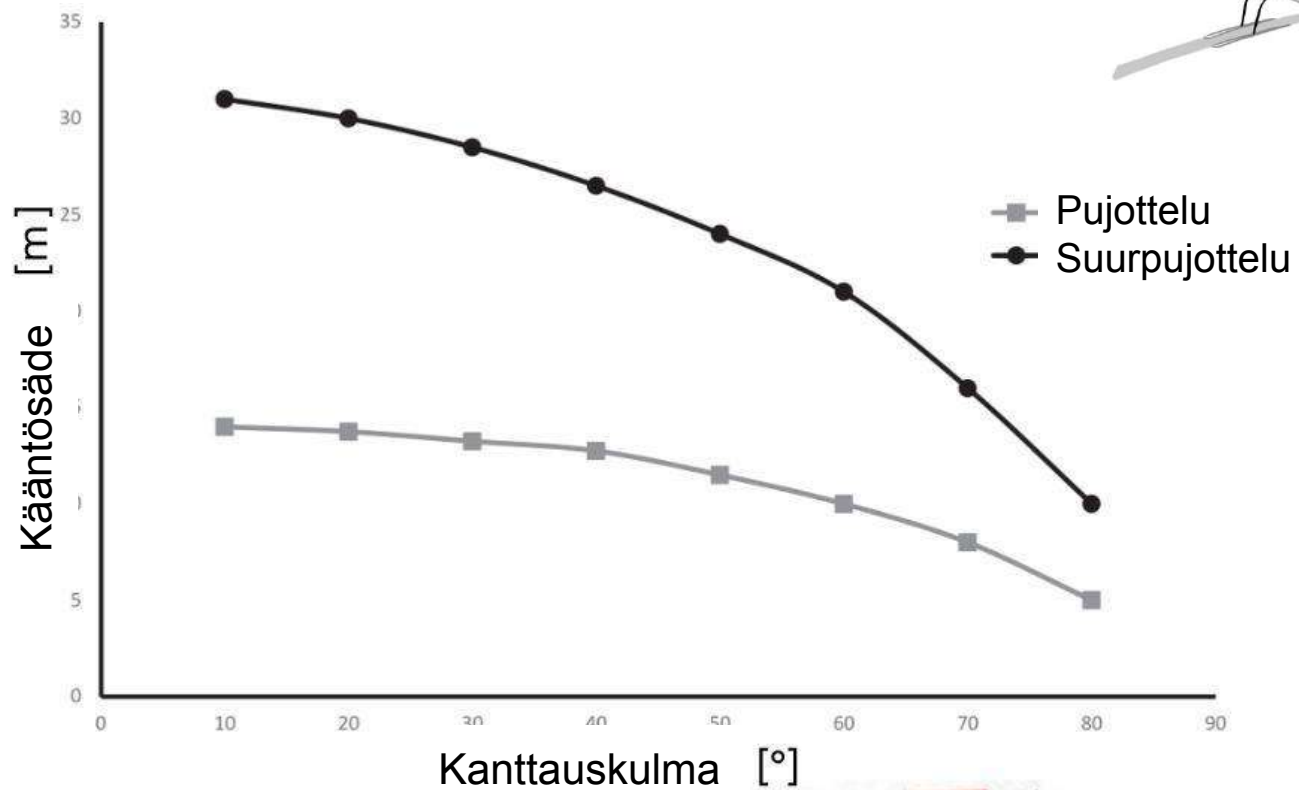
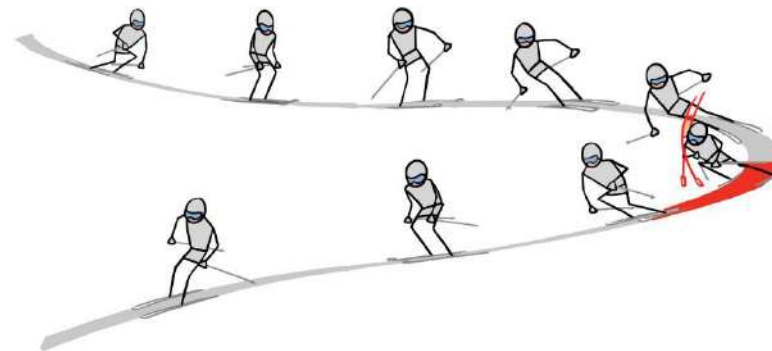
(apexista painonsiirtoon - osuus)

- rintamasuunta pysyy oikolinjan suuntaisena alakaaren käännöksen läpi
- vastustetaan voimia tarpeen mukaan
- kanttauskulman ja paineen vähentäminen sekä painopisteen kohoaminen jatkuu
- käännös vapautetaan liukuun kohti uuden käännöksen aloituspistettä → painonsiirto alkaa

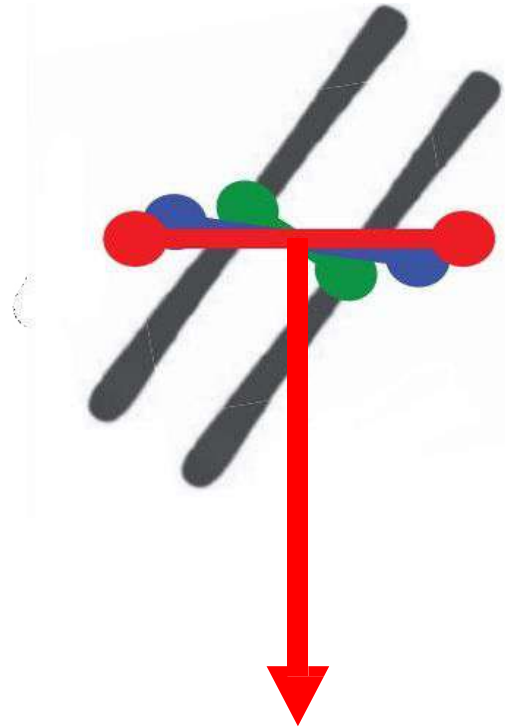
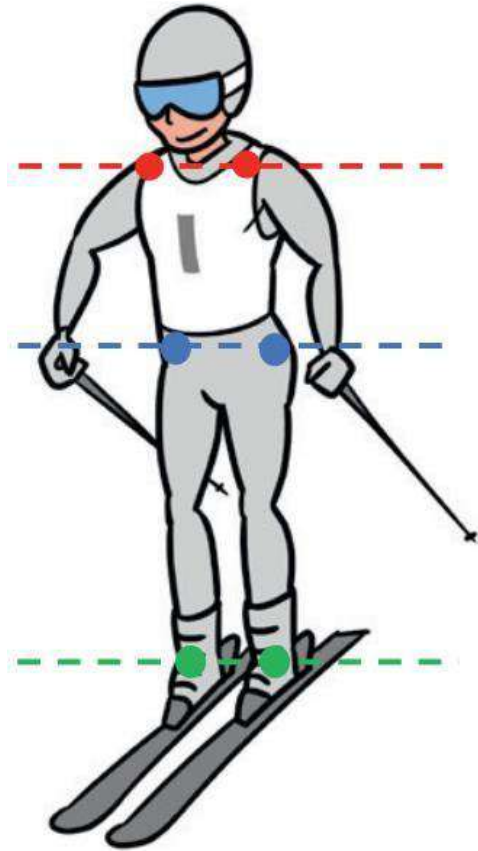
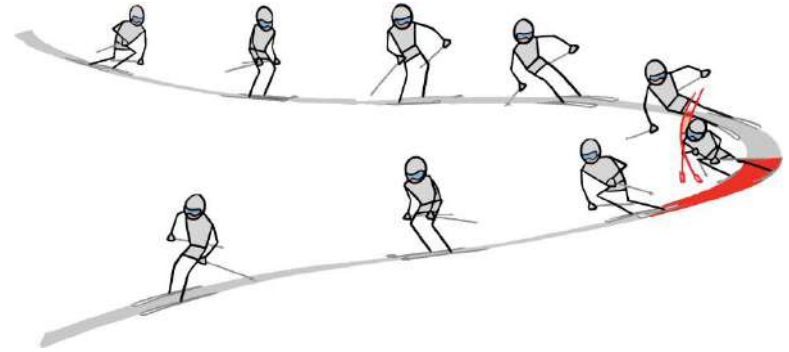
ALAKAARI Kanttauskulmat

ALAKAARI

Rintamasuunnan, lantion ja nilkkojen suuntaus

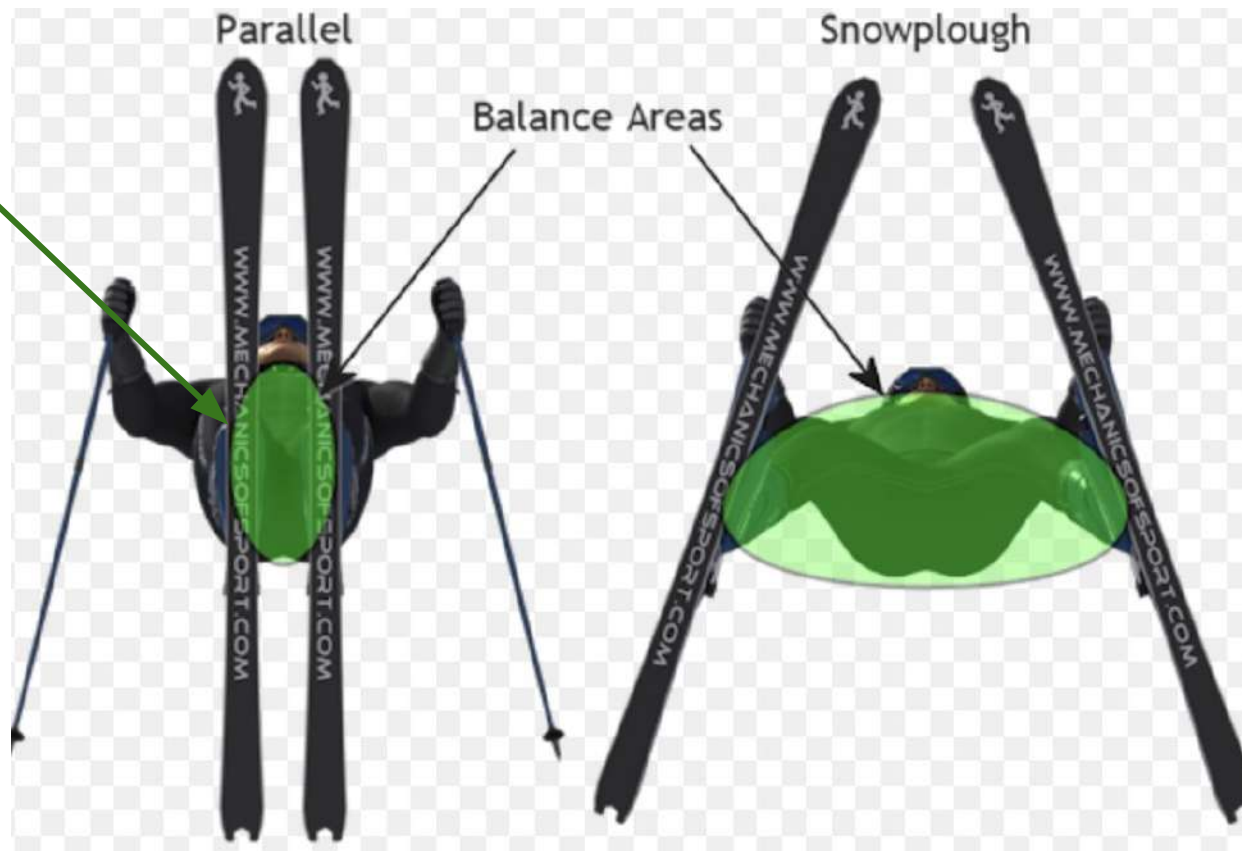
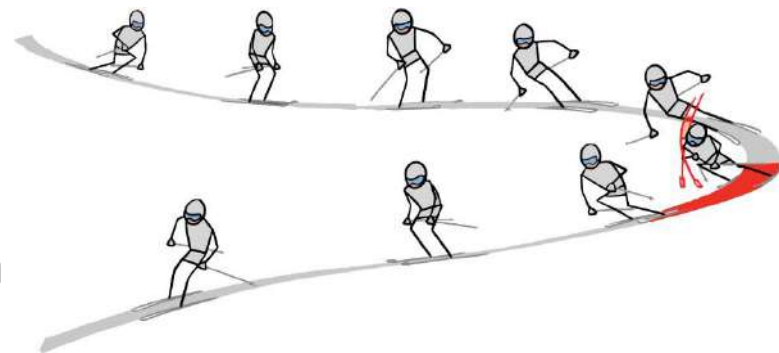

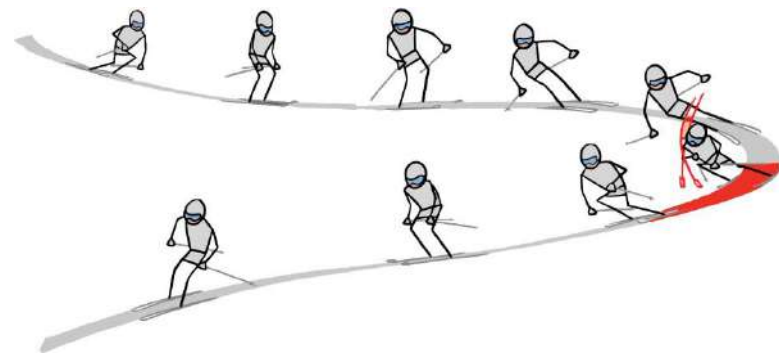
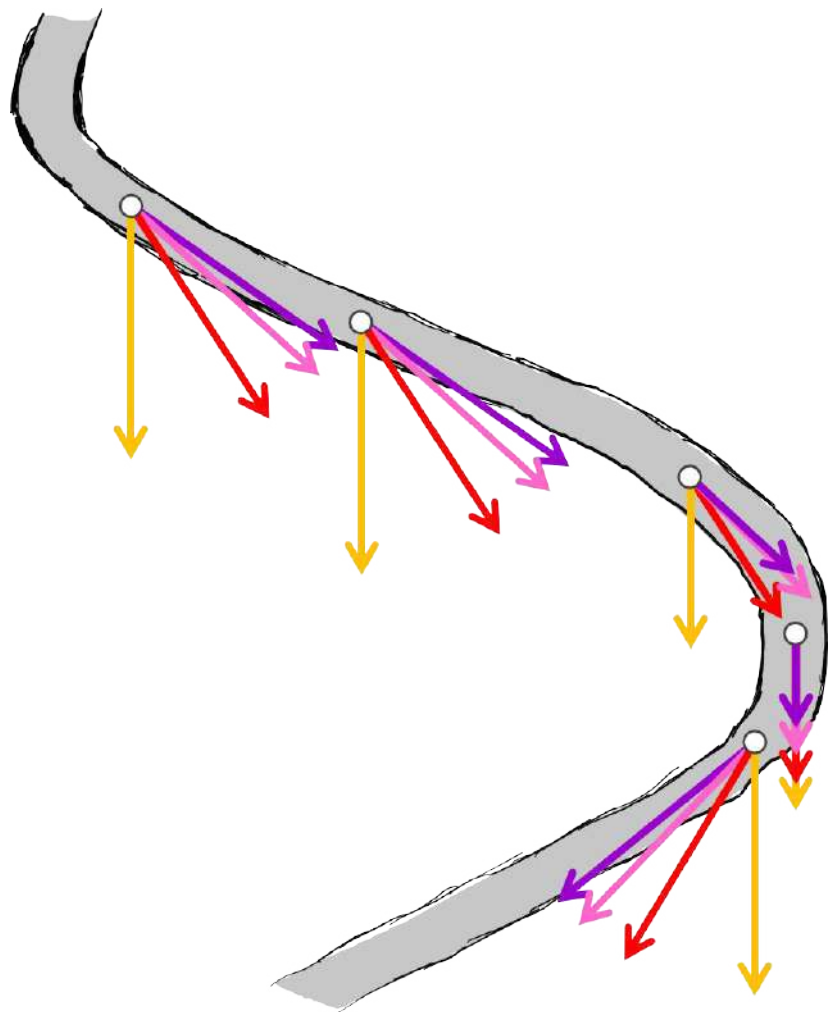
TUKIPINTA JA TASAPAINO

Laskija on tasapainossa kun laskijan painopiste on laskijan jalkojen pohjien muodostaman alan, eli tukipinnan yläpuolella.

Rintamasuunta eri käännoismalleissa

- Aura
- Luisukäännös yhdensuuntaisin suksin
- Leikkaava käännös
- Lyhytkäännös

Lähteet:

- Swiss Snowsports/Interski 2023 Levi
- SSF:n VAR lajitekniikkatoimikunta 2023
- SSF:n vastuvalmentajat ja lajijohto 2023

FEARLESS FINNS

Ski Sport Finland